

دانشگاه پرستاری و ماماژی ۷۱ ۱۳۷۴ / ۱۲۷

پایان نامه :

جهت اخذ دانشنامه کارشناسی ارشد دز رشته آموزش بهداشت کودک و خانواده

موضوع :

بررسی کیفیت مراقبتهای پرستاری از کودکان در مرحله اضطراب بعد از سوختگی در بیمارستانهای سوانح سوختگی شهر تهران ، سال ۱۳۷۳

استاد راهنما :

سرکار خانم سوسن سمیعی

استاد مشاور :

سرکار خانم محترم طلوعی جناب آقای ناصر بحرانی

نگارش :

غلامرضا حیدری

بهمن ماه ۱۳۷۳

۲۰۱

بسمه تعالی

بدینوسیله گواهی میشود که پایان نامه کارشناسی ارشد

آقای غلامرضا حیدری تحت عنوان : بررسی کیفیت مراقبتهای

پرستاری از کودکان در مرحله اضطراب بعد از سوختگی

در بیمارستان نهایی سوانح سوختگی شهرتهران

در تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۳

تحت نظارت این

دانشکده بیابان

رسیده است

امضاء استاد راهنما: سرکار خانم سوسن سمیعی

امضاء استادمشاور: سرکار خانم محترم طلوعی

امضاء استاد آمار: جناب آقای ناصر بحرانی

اکرم حبیبی نژاد

ریاست دانشکده پرستاری و مامائی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

سپاس

بدینوسیله مراتب سپاس و تشکر خود را بحضور استاد محترم راهنم
سرکار خانم سمیعی که در تمام مراحل نگارش پایان نامه با نهایت صبر و بردباری
اینجانب را یاری فرمودند ، عرض نموده و از خداوند متعال سلامتی و سعادت ایشان
را خواستارم .

همچنین از زحمات بی شائبه استاد محترم مشاور سرکار خانم طلوعی که با
نهایت علاقمندی ، اینجانب را از نظرات اصلاحی و پیشنهادات سازنده خود بهره مند
ساختند کمال تشکر و امتنان را دارم .

وظیفه خود میدانم که از زحمات جناب آقای بحرانی استاد محترم مشاور
آمار که در تنظیم فصل آمار پایان نامه قبول زحمت فرمودند ، تشکر و سپاسگزاری نمایم
لازم میدانم که از همکاریهای صمیمانه معاونت محترم آموزشی پژوهشی
سرکار خانم رحیمی کیان و مسئول محترم کارشناسی ارشد سرکار خانم فطوره چلی ،
سپاسگزاری نمایم .

در پایان از زحمات اما تید محترم ناظر سرکار خانم آرزو مانیان
و سرکار خانم مسلمی و سایر اعضاء هیئت علمی دانشکده پرستاری و مامائی که در تنظیم
چک لیست پژوهش نظرات اصلاحی خود را اعلام فرمودند ، صمیمانه تشکر و سپاسگزاری مینمایم .

تقدیم بہ

پدر و مادر عزیزو گرانقدرم کہ از بدو دوران تحصیل

پشتیبان و مشوق حقیر بودند، همچنین تقدیم بہ تمامی کسانیکہ

در آموزش و پرورش اینجانب کوشیدہ اند و بہ مصداق حدیث شریف

(من علمنی حرفا قد صیرنی عبدا) اینجانب را مدیون خود ساختند

بخصوص استاد عزیز و شہید گرانقدر محمد تقی (مسعود) گل آرایش ہ

قدید بیکم بیگ

همسر مهربان و صبورم و فرزندان

عزیزم سعیده و امیرحسین که با تحمل

سختیهای بسیار، شرایط ادامه تحصیل

اینجانرا فراهم نمودند.

چکیده پژوهش

این پژوهش یک مطالعه توصیفی - تحلیلی است که بمنظور بررسی کیفیت مراقبت‌های پرستاری از کودکان در مرحله اضطراب بعد از سوختگی در بیمارستان‌های سوانح و سوختگی شهر تهران انجام گردیده است. در این پژوهش ۶۲ نفر از کودکان زیر ۶ سال در مرحله اضطراب (۷۲ - ۴۸ ساعت اول) بعد از سوختگی، در شیفت‌های صبح، عصر و شب مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده‌ها برگه مشاهده (چک لیست) بوده و شامل موارد مربوط به کیفیت جمع‌آوری اطلاعات و بررسی‌های پرستاری، کیفیت مراقبت‌های پرستاری از صدمات تنفسی، کیفیت مراقبت‌های پرستاری در مرمایع درمانی و تغذیه و نیز کیفیت مراقبت‌های پرستاری در پیشگیری از عفونت می‌باشد.

یافته‌های این پژوهش در ۴۰ جدول و ۱۰ نمودار خلاصه گردیده است. نتایج بیانگر این است که کیفیت جمع‌آوری اطلاعات و بررسی‌های پرستاری در بیشتر موارد (۷۴/۲٪) خوب بوده است.

در مورد کیفیت مراقبت‌های پرستاری از صدمات تنفسی، در بیشتر موارد - (۴۱/۹۳٪) کیفیت مزبور متوسط بوده است.

در مورد کیفیت مراقبت‌های پرستاری در مرمایع درمانی و تغذیه در بیشتر موارد (۶۲/۹٪) کیفیت مزبور متوسط بوده است.

در مورد کیفیت مراقبت‌های پرستاری در پیشگیری از عفونت بیشتر موارد (۶۹/۳۵٪) کیفیت مزبور متوسط بوده است.

نهایتاً "در رابطه با هدف کلی پژوهش (تعیین کیفیت مراقبت‌های پرستاری از کودکان در مرحله اضطراب بعد از سوختگی در بیمارستان‌های سوانح سوختگی شهر تهران) نتایج نشان داد که حداکثر موارد (۵۱/۶٪) کیفیت مزبور متوسط بوده است.

براین اساس، پیشنهادهایی برای پژوهش‌های بعدی ارائه گردیده است. در پایان کاربرد نتایج و یافته‌های پژوهش در حیطه‌های مختلف پرستاری مورد بحث قرار گرفته است.

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
	- عنوان پژوهش
	- تائیدیه پژوهش
الف	- سپاس
ب	- چکیده پژوهش
ج	- فهرست مطالب
هـ	- فهرست جداول و نمودار
	فصل یکم:
۱	- زمینه پژوهش
۱۱	- بیان مسئله پژوهش
۱۱	- اهداف پژوهش
۱۱	- سئوالات پژوهش
۱۲	- تعریف واژه ها
۱۴	- پیش فرضها
۱۴	- محدودیتها و پژوهش
۱۵	فصل دوم: دانستیهای موجود در مورد عنوان پژوهش
۱۵	- چهارچوب پنداشتی
۱۲۸	- مروری بر مطالعات انجام شده
۱۳۷	فصل سوم: روش پژوهش
۱۳۷	- نوع پژوهش
۱۳۷	- جامعه پژوهش
۱۳۸	- نمونه پژوهش
۱۳۸	- روش نمونه گیری
۱۳۹	- محیط پژوهش
۱۴۰	- ابزار گردآوری داده ها
۱۴۲	- ملاحظات اخلاقی

عنوان

فصل چهارم :

- یافته های پژوهش

۱۴۴

فصل پنجم :

- بحث و بررسی یافته ها

۲۰۲

- خلاصه یافته ها

۲۰۲

- تجزیه و تحلیل یافته ها

۲۱۳

- نتیجه گیری نهائی

۲۲۰

- موارد استفاده در پرستاری

۲۲۱

- پیشنهادات برای پژوهشهای بعدی

۲۲۴

- منابع

پیوستها

فهرست جداول و نمودارها

صفحه	عنوان
۱۴۶	جدول شماره ۱ - توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب گروه سنی
۱۴۷	جدول شماره ۲ - توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب وزن
۱۴۸	جدول شماره ۳ - توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب جنس
۱۴۹	جدول شماره ۴ - توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب درصد سوختگی
۱۵۰	جدول شماره ۵ - توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب صدمات توام با سوختگی
۱۵۱	جدول شماره ۶ - توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب نوع صدمات توام با سوختگی
۱۵۲	جدول شماره ۷ - توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب ناحیه سوخته بدن
۱۵۳	جدول شماره ۸ - توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب محل وقوع سوختگی
۱۵۴	جدول شماره ۹ - توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب عامل سوزاننده
۱۵۵	جدول شماره ۱۰ - توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب سرنوشت بیمار
۱۵۶	جدول شماره ۱۱ - توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب مشخصات کلی واحدهای مورد پژوهش

- جدول شماره ۱۲ = توزیع فراوانی مطلق ونسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب امتیازکامل
مراقبتهای پرستاری ۱۵۷
- جدول شماره ۱۳ = توزیع فراوانی مطلق ونسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب امتیازبدست
آمده ازکیفیت جمع آوری اطلاعات وبررسیهای پرستاری ۱۵۹
- جدول شماره ۱۴ = توزیع فراوانی مطلق ونسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب امتیازات بدست
آمده ازکیفیت مراقبتهای پرستاری ازصدمات تنفسی ۱۶۱
- جدول شماره ۱۵ = توزیع فراوانی مطلق ونسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب امتیازات بدست
آمده ازکیفیت مراقبتهای پرستاری درامرمايع درمانیوتغذیه ۱۶۳
- جدول شماره ۱۶ = توزیع فراوانی مطلق ونسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب امتیازات بدست
آمده ازکیفیت مراقبتهای پرستاری درموردپیشگیری ازعفونت ۱۶۵
- جدول شماره ۱۷ = توزیع فراوانی مطلق ونسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب کیفیت مراقبتهای
پرستاری واهداف ویژه پژوهش ۱۶۷
- جدول شماره ۱۸ = توزیع فراوانی مطلق ونسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب واهداف ویژه
پژوهش وکیفیت مراقبتهای پرستاری (بیمارستان الف) ۱۶۸
- جدول شماره ۱۹ = توزیع فراوانی مطلق ونسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب مراقبتهای پرستاری
واهداف ویژه پژوهش (بیمارستان ب) ۱۶۹
- جدول شماره ۲۰ = توزیع فراوانی مطلق ونسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب مراقبتهای پرستاری
نوع بیمارستان واهداف ویژه ۱۷۰

- جدول شماره ۲۱- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
 ۱۷۱ بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب موارد مربوط به
 جمع آوری اطلاعات و بررسیهای پرستاری
- جدول شماره ۲۲- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
 ۱۷۳ بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب موارد مربوط به
 مراقبتهای پرستاری از صدمات تنفسی
- جدول شماره ۲۳- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
 ۱۷۵ بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب موارد مربوط به
 مایع درمانی و تغذیه
- جدول شماره ۲۴- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
 ۱۷۸ بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب موارد مربوط به
 پیشگیری از عفونت
- جدول شماره ۲۵- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
 ۱۸۱ بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب نوع بیمارستان و
 کل کیفیت مراقبتهای پرستاری
- جدول شماره ۲۶- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
 ۱۸۳ بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب نوع بیمارستان
 و کیفیت جمع آوری اطلاعات و بررسیهای پرستاری
- جدول شماره ۲۷- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
 ۱۸۵ بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب نوع بیمارستان
 و کیفیت مراقبتهای پرستاری از صدمات تنفسی
- جدول شماره ۲۸- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
 ۱۸۷ بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب نوع بیمارستان و
 کیفیت مراقبتهای پرستاری در مایع درمانی و تغذیه
- جدول شماره ۲۹- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
 ۱۸۹ بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب نوع بیمارستان و
 کیفیت مراقبتهای پرستاری در پیشگیری از عفونت

- جدول شماره ۳۵- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب سن و کیفیت
مراقبتهای پرستاری ۱۹۱
- جدول شماره ۳۱- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب جنسیت و کیفیت
مراقبتهای پرستاری ۱۹۲
- جدول شماره ۳۲- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب درصد سوختگی
و کیفیت مراقبتهای پرستاری ۱۹۳
- جدول شماره ۳۳- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب کیفیت مراقبتهای
پرستاری و صدمات توأم با سوختگی ۱۹۴
- جدول شماره ۳۴- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب نسوع بیمارستان
و کل کیفیت مراقبتهای پرستاری ۱۹۵
- جدول شماره ۳۵- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب عامل سوزاننده و
صدمات توأم با سوختگی ۱۹۶
- جدول شماره ۳۶- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در
بیمارستانهای سوانح سوختگی شهرتهران برحسب سرنوشت بیماران
بیمارستان ۱۹۷
- جدول شماره ۳۷- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای
سوانح سوختگی شهرتهران برحسب جنسیت و سرنوشت بیماران ۱۹۸
- جدول شماره ۳۸- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای
سوانح سوختگی شهرتهران برحسب درصد سوختگی و سرنوشت بیماران ۱۹۹
- جدول شماره ۳۹- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای
سوانح سوختگی شهرتهران برحسب سرنوشت بیماران و عامل سوزاننده ۲۰۰
- جدول شماره ۴۰- توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان سوخته بستری در بیمارستانهای
سوانح سوختگی شهرتهران برحسب سرنوشت بیماران و کیفیت مراقبتهای
پرستاری ۲۰۱

فصل اول

زمینه پژوهش

انسان از ابتدای پیدایش و شناخت آتش با سوختگی آشنا شد، بگونه‌ای که سوختگی را میتوان به قدمت عمر بشر دانست. از اعمار گذشته تا کنون انسان همواره سعی نموده است تا با روشی سوختگی را درمان نماید، انسانهای اولیه با کمک عصاره گیاهان و چینی‌ها در حدود قرن پنجم و ششم قبل از میلاد مسیح از تنشورها و عصاره‌های برگ‌چای جهت درمان سوختگی استفاده مینمودند. در قرن نهم میلاد رازی طبیب مشهور ایرانی استفاده از آب سرد را برای کاهش درد توصیه نموده است. در دهه اخیر مطالعات علمی و عملی بسیاری در مورد درمان افراد سوخته صورت گرفته است. پی بردن به اهمیت جایگزینی مایعات از دست رفته بدن، انواع داروها، پانسمانها و روشهای جراحی نقش عمده‌ای در درمان این بیماران داشته و پیشرفتهای علمی بسیاری در این زمینه تخصصی کسب گردیده است. (شکویی ۱۳۶۹ صفحات ۹ و ۱۷)

سوختگی یک عارضه شایع و گسترده است که جوانب مختلف زندگی را تحت تاثیر قرار میدهد و در این میان سوختگی در کودکان از اهمیت خاصی برخوردار است. در این مورد فیپس (۱۹۹۳) اظهار میدارد: صدمات سوختگی از بسیاری لحاظ بدترین تراژدی است که یک فرد میتواند در زندگی تجربه نماید. یک سوختگی شدید هم از لحاظ فیزیکی و هم روانشناختی ^۳ مدموم را درگیر کرده. وهم یک فاجعه غمناک است که خانواده مدموم را نیز متاثر میسازد.

1- Burn

2- Phipps

3- Physically and psychologically

تقریبا " ۲ میلیون نفر هر سال در آمریکا بر اثر عوامل حرارتی، صدمه میبینند
۲۰۰ هزار نفر از این قربانیان در بیمارستان بستری میشوند و ۱۲ - ۸ هزار نفر بر اثر
سوختگی فوت میکنند. مبلغ ۱۳/۶ بلیون دلار سالانه به علت سوختگی هدر میرود
که عمده ترین قسمت این هزینه ها صرف بستری شدن بیماران با سوختگیهای وسیع
میشود. تقریبا " ۸۰٪ صدمات سوختگی در منزل بوسیله روشن کردن آتش در نتیجه
بی دقتی و کنجکامی کودکان اتفاق می افتد. شیرخواران و کودکان بیشترین قربانیان
آتش در داخل و اطراف منزل هستند. تعداد زیادی از کودکان سوخته فوت کرده و یا
بصورت دائم ناتوان شده و یا دچار بدشکلی (اعضاء بدن) میگرددند. بالاترین میزان
مرگ و میر ناشی از سوختگی در سنین ۲ سالگی و قبل از آن و یا افراد بالای ۶۰ سال
وجود دارد. (صفحه ۱۵۰۱) شیوع سوختگی در ممالک گوناگون کمی متفاوت است
اما آنچه که در این آمارها جلب توجه مینماید، شیوع سوختگی در گروه سنی کودکی
خصوصا " سنین زیر ۵ سال میباشد. بعنوان مثال در مالوئ مشخص شده است که
شایعترین علت بستری شدن کودکان زیر ۵ سال حوادث ناشی از سوختگی بوده است.
و در کشور پرو^۱ کل آسیبهای کودکان زیر ۵ سال را سوختگیها تشکیل میدهند. در هندو
تخمین زده شده است که سالانه بیش از یک میلیون نفر دچار سوختگی میشوند که زنان
و کودکان در صد قابل توجهی را بخود اختصاص میدهند. (بهداشت جهان صفحات ۱۴ - ۱۳)
در این مورد ویلی و وانگ (۱۹۸۷) مینویسند، سالانه در آمریکا دو میلیون نفر دچار
سوختگیهای قابل توجه میشوند که حداقل^۱ این سوختگیها در گروه سنی کودکی
روی میدهد و آمارهای ارائه شده از مراکز بزرگ سوختگی، نشاندهنده این نکته
است که بیشترین میزان سوختگی در گروه سنی زیر ۵ سال اتفاق می افتد. (صفحه ۱۲۱۶)
کشورمان نیز از مسئله سوختگی مستثنی نمیشود و پژوهشگرها مراجعه به مراکز
سوختگی تهران متوجه شیوع قابل توجه (حدود ۳۳٪) سوختگی در کودکان زیر ۵ سال
گردید. فرودنیاطی یک بررسی دوماهه در بیمارستانهای سوانح سوختگی شهر تهران
مینویسد: از ۱۱۲۴ بیمار سوخته مراجعه کننده به مراکز اورژانس سوختگی
۱۲۷ نفر بستری شده بودند که ۴۲ نفر از این تعداد را کودکان زیر ۵ سال تشکیل
میدادند که با درصد سوختگی بین ۵۷ - ۲۰ درصد تحت درمان قرار گرفته اند.

1- Disabled or dis figured

2- Malawie

3- Whaley and wong